

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
4354-17

meddelad i Stockholm den 21 juni 2018

SÖKANDE

1. AA

2. BB

3. CC

KLÄNDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Miljö- och energidepartementet) beslut den 18 maj 2017, M2016/01791/Me, avseende överklagande i fråga om inrättande av vattenskyddsområde för Vindelälvsåsen i Umeå kommun

SAKEN

Rättsprövning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

Dok.Id 193548

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

Vindelälvsåsen är grundvattentäkt och därtill huvudvattentäkt för Umeå kommun. Kommunfullmäktige i Umeå kommun beslutade att inrätta vattenskyddsområde för Vindelälvsåsen gällande avgränsning av vattenskyddsområde med zoner samt tillhörande skyddsföreskrifter. Beslutet överklagades till länsstyrelsen som avlog överklagandena.

Länsstyrelsens beslut överklagades till regeringen som avlog överklagandena med i huvudsak följande motivering. Vattenskyddsområdet vid Vindelälvsåsen är uppdelat i tre skyddszoner. Avgränsningen i skyddszoner har skett i enlighet med Naturvårdsverkets rekommenderade metoder och bedöms ha fått en lämplig avgränsning. De inskränkningar i enskildas rätt att använda mark och vatten till följd av skyddsföreskrifterna går inte längre än vad som krävs för att uppnå syftet med skyddsområdet. Något behov av att särskilt reglera skoter- och motorbåtstrafik för att skydda vattenskyddsområdet har inte framkommit. Sammantaget har det inte framkommit några omständigheter som vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen utgör skäl för att ändra länsstyrelsens beslut.

YRKANDEN M.M.

Sökandena yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva regeringens beslut och anför bl.a. att det krävs ett förbud mot snö- och vattenskoter samt motorbåtstrafik på aktuella sjöar för att vattenskyddsområdets syften ska uppfyllas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut framgår att en enskild får ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Enligt 7 § ska Högsta förvaltningsdomstolen upphäva regeringens beslut om det strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet. Högsta förvaltningsdomstolen ska, om det behövs, återförvisa ärendet till regeringen.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23 ff. och 234).

Enligt 7 kap. 21 § miljöbalken får länsstyrelsen eller kommunen förklara ett mark- eller vattenområde som vattenskyddsområde till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt. Länsstyrelsen eller kommunen ska enligt 22 § meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området som behövs för att tillgodose syftet med området. Av 25 § framgår att vid prövning av frågor om skydd av områden ska hänsyn tas även till enskilda intressen och att en inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten därför inte får gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Av 30 § första stycket följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt 7 kap. miljöbalken och om ordningen i övrigt inom området, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

De tillämpliga bestämmelserna i miljöbalken är allmänt hållna och ger myndigheterna ett förhållandevis stort utrymme för bedömningar. I målet har inte

Mål nr
4354-17

kommit fram att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som de aktuella bestämmelserna ger eller att det vid handläggningen har förekommit något fel som kan ha påverkat utgången i ärendet. Det framgår inte heller klart av omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel. Regeringens beslut ska därför stå fast.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Eskil Nord, Inga-Lill Askersjö, Mahmut Baran och Ulrik von Essen.

Föredragande har varit justitiesekreteraren David Ankerson.